

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba
en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden
fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER: B. L. BOGAERS

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor el-
ken regel meer 7½ cts.

HET DEBAT.

ZIJNE EXCELLENTIE, DE MINISTER VAN KOLONIEN heeft 28 Januari II. in de Tweede Kamer aan den Heer VAN VUUREN, die hem mededeelde, dat de subsidie-verhoging hier was afgestemd, verklaard: „Ik wil den geachten afgevaardigde gaarne de verzekering geven, dat deze zaak mijn volle aandacht heeft, en dat, waar ik aanvankelijk heb toegezegd, dat, wanneer er hieromtrent een voorstel uit Curaçao komt, ik nog bij suppletioire begroting zou voorstellen om de subsidie te regelen, ik die belofte niet terugneem. Ik zal eerst zien op welke gronden het voorstel van den Gouverneur in Curaçao is bestreden. Het zou natuurlijk praematuru zijn daarover een oordeel te vellen, zoolang ik die gronden niet ken. Maar ik wil den geachten afgevaardigde wel zeggen, dat die gronden al zeer klemmend zullen moeten zijn om mij te overtuigen, dat dit besluit inderdaad in het belang van de kolonie is geweest.”

De Heer F. W. P. WINKEL, lid van den Kolonialen Raad, verklaarde op 16 Januari II.: „Ik acht mij als lid van dezen Raad niet verantwoordelijk mijn stem te geven aan dit ontwerp, omdat ik niet alleen principieel tegen het verlenen van subsidie aan sectescholen ben, maar ook omdat naar mijn mening deze Raad niet over voldoende gegevens beschikt om de aanvraag tot verhoging der subsidie te kunnen beoordeelen, gesteld al, dat men over de principieele bezwaren wil heenstappen en de zaak beschouwen slechts als een kwestie van veel of weinig geven.”

De Leden van den Kolonialen Raad kenden de belofte van den Minister, en wisten, dat de Heer VAN VUUREN, verleden jaar reeds voorziende, wat dit jaar in den Raad gebeurd is, heeft uitgeroepen: zoo niet met goedvinden van den Raad, dan maar tegen den Raad in, doch verhoging van subsidie moet er komen, dat is billijk en recht.

De hooge Regeering heeft den Kolonialen Raad de gelegenheid willen geven zijn medewerking te verlenen bij het totstandkomen van een verhoogde subsidie, door het Koloniaal Bestuur in overleg met de Regeering voorgesteld.

De meerderheid van den Raad stemt tegen.

De meerderheid van den Raad houdt geen rekening met het duidelijk uit-

gesproken verlangen van Bestuur en Regeering, die een verhoging van subsidie in het belang der Kolonie achten.

De gronden waarom de meerderheid tegen Bestuur en Regeering ingaat, moeten dus wel zeer klemmend zijn.

De woordvoerder der Oppositie motiveert zijn stem door te zeggen, dat hij principieel tegenstander is van de Bijzondere School, en daarenboven over te weinig gegevens beschikt om de aanvraag tot verhoging van subsidie te kunnen beoordeelen.

Dat klinkt nog zoo kwaad niet, zelfs ietwat voornaam; men zou haast eerbied gaan gevoelen voor zulk een principieel man.

Maar wat blijkt nu uit de toelichting?

Dat men het heusch zoo ernstig niet moet opnemen. Duidelijk bewijst de rede van den Heer WINKEL, dat hij nog niet weet, wat een Bijzondere School is; niet weet, wat de Nederlandsche Wet onder subsidie verstaat; volstrekt onbekend is met de allereerste principieën der Staatshuishoudkunde omtrent Staatszorg. Zijn tegenstemmen steunt op niet een enkel grond, maar is slechts een uitvloeisel van het ANTICLERICALISME; zijn afkeer van alles wat Roomsche Katholieke is, verraadt zich voortdurend in zijn rede, welke veel gerucht maakt, omdat zij zoo hol en leeg was.

Had de Heer WINKEL enkel en alleen bovenstaande deeltige verklaring afgelegd, en zijn antipapistischen haat kunnen bedwingen door niet van sectescholen, maar van confessioneel, of bijzonder Onderwijs te spreken, mischien, dat in Holland, waar de Minister en de Kamer niet de eer hebben ZEd. te kennen, men in den waan was geraakt, dat hij werkelijk een principieele tegenstander is. Nu hij echter een uur lang heeft gesproken, heeft hij zich leelijk verpraat en duidelijk laten zien, waarom hij eigenlijk tegenstemde, namelijk uit anticlericalisme, uit felle partijdigheid.

Nemen wij tot slot zijn laatste bezwaar: bij de berekening van de tegenwoordige subsidie moet er ergens een vergissing zijn, het aantal schoolgaande kinderen is te hoog. „Kan de Raad nu wel eenige subsidie toestaan voor de berekening waarvan onjuiste cijfers moeten dienen?”

Dat moeten dienen verraadt weer den man, die de Katholieken nooit of nimmer vertrouwt, al zijn ze ook de hoogst staande Burgers onzer maatschappij, de Gouverneur en de Bisschop. Die twee konkel en geven

verkeerde cijfers, enkel en alleen om maar meer geld binnen te schrapen. En het bewijs van zulk een opzet? Vijf foliovenn vol woorden, cijfers en berekeningen.

Een voorbeeld ter illustratie: „Er zijn op de St. Martinus-school aan den Waterkant, Overzijde, samen, volgens de Memorie van Antwoord 423 leerlingen. Het verzuim bedraagt 8%, zoodat er gemiddeld elken dag ongeveer 390 kinderen daar aangetroffen zouden moeten worden.

„Ik heb die kinderen nooit kunnen tellen, maar naar schatting op verscheidene dagen kon men mij hoogstens 200 of iets meer opgeven. Een enorm verschil, dat wel niet zoo moeilijk is na te gaan.”

Maar Mijnheer WINKEL, als dat niet zoo moeilijk is, waarom gaat U het dan niet na?

Die kinderen worden geteld, iedere klas afzonderlijk, door de Eerw. Zuster-onderwijzers; die telling wordt gecontroleerd door den Inspecteur van het Onderwijs, gelijk hij zelf meermalen heeft verklaard aan de leden der Schoolcommissie. Welk recht heeft U dan aan de waarheid te twifelen, en de Eerw. Zusters van het St. Martinus-gesticht te verdenken, dat zij verkeerde cijfers laten dienen om méér subsidie binnen te krijgen. Meerderen dezer Eerw. Zusters zijn Nederlandsche Dames van goeden huize. Mag U zoo onrdderlijk zijn haar te beschuldigen van bedrog tegenover den Staat?

Op welke bewijzen steunt Ge dan toch?

U verklaart: „Ik heb die kinderen nooit kunnen tellen.” De Eerw. Zusters verklaren: „Wij tellen die kinderen geregeld.”

Wie heeft er nu gelijk, als hij een getal noemt?

Maar U heeft laten schatten, door anderen.

Weegt een schatting tegen een telling op?

Wie noemt het juiste getal, hij die schat, of hij die telt?

Maar die schatter is nog zoo heel zeker niet, want hij komt tot de slotsom: HOOGSTENS 200, of iets meer!

Wat beteekent *hoogstens*, als het ook iets meer kan zijn?

U heeft den stillen verklikker aan den Waterkant geplaatst en hem niet in de Schoolstraat ook op den tweeden ingang aan den achterkant van het gebouw laten letten.

Met welk recht durft U derhalve beweren, dat er 190 kinderen te veel zijn opgegeven? U heeft ze niet geteld en maar de helft laten schatten,

en 2×200, of iets meer maakt 400 of iets meer, dat is 423: precies het getal der schoolgaande kinderen op het St. Martinus-gesticht.

We laten het aan den Minister en de Kamers over, de kracht der beweringen van Lid WINKEL te beoordeelen, wij wagen ons er liefst niet aan.

De tweede Spreker op dien bewusten avond was de Heer LANSBERG, het dappere lid van den Raad, dat 6 jaar geleden het aandurfde *Bijzonder Onderwijs Openbaar* te maken door het neutraliteitsprincipe in een Verordening regerende het Bijzonder Onderwijs in te voegen. Deze krachttoer mislukte en de Raad werd door de Regeering gedwongen dat principieel er weer uit te lichten.

De Heer LANSBERG staat dus bekend als een verklaarde tegenstander van het Bijz. Onderwijs. Toch heeft de man getracht een glimp van objectiviteit te geven aan zijn tegensystem.

Hij redeneerde aldus: Zoolw het Bestuur als de Raad waren in 1906 van oordeel, dat de subsidie als zodanig voldoende, ja zelfs ruim was; wij zijn nu maar 6 jaar verder, verandering ten goede in onzen financieelen toestand is niet te bespeuren, evenmin eenige verandering in den toestand der bijzondere Roomsche Katholieke Scholen; derhalve bestaat er geen reden om de subsidie te vermeerderen.

Dat sluit als een bus, zou men zoo zeggen.

We zullen het argument eens ontleden en zien wat voor waarde er in schuilt.

Het Bestuur der Kolonie was in 1906 opgedragen aan Jhr. J. O. DE JONG VAN BEEK EN DONK. Wij willen volstrekt niets zeggen ten nadeele van dezen Gouverneur, maar wijzen alleen op het algemeen bekend feit, dat Z.H.E.G. te boek staat niet juist als een vriend der Clericalen. En wat heeft deze anticlericale Gouverneur verklaard? Het tegenovergestelde van datgene, wat de Heer LANSBERG hem in den mond legt. In de MEMORIE VAN ANTWOORD, gedateerd 26 Juni 1906, lezen wij: „dat aan het verzoek (van MGR. VAN BAARS om verhoging van subsidie) op billijkheidsgronden gevolg behoorde te worden gegeven.” „Subsidieverhoging (is) een onafwijsbare eisch in welken vorm ook.” Deze Gouverneur erkende volmondig, dat „een veel hogere subsidie dan thans is voorgesteld aan het bijzonder onderwijs (moet) worde(n) toegekend om de

scholen te kunnen voorzien van het personeel in bezit van de thans voorgeschreven akte van bekwaamheid.” „De subsidie (zijn) nog niet zoo hoog als wel gewenscht werd.” Gouverneur DE JONG VAN BEEK EN DONK „zoude wenschen, dat de financiële zijde van het vraagstuk in gunstiger zin zou kunnen worden opgelost dan thans het geval kan zijn.”

Het Bestuur was dus in 1906 overtuigd, dat subsidieverhoging billijk was, en betreurde het, dat die billijke verhoging slechts onvoldoende kon geschieden.

De Heer LANSBERG mag zich niet op het toenmalig Bestuur beroepen, wel echter op den *Gemachtigde* van het Bestuur, de Heer C. STATICS MULDER. Deze heeft werkelijk die subsidieverhoging voldoende en zelfs ruim genoemd. Maar hij kwam met deze uitdrukking lijnrecht in strijd met de duidelijk uitgesproken woorden van zijn lastgever, den Gouverneur; hij ging derhalve buiten zijn volmacht. Zijne woorden mogen niet worden aangemerkt als te zijn van het Bestuur, maar als weer te geven zijn persoonlijk gevoelen.

Wat den Kolonialen Raad betreft, een Lid heeft toentertijd als zijne mening te kennen gegeven „dat de subsidie, zooals zij in het ontwerp wordt voorgesteld, niet in verhouding staat tot de hoogere eischen daaraan gesteld,” terwijl „eenige leden niet konden nalaten er op te wijzen, dat in een schrijven van den Apostolisch Vicaris, aan den Raad gericht, wordt uiteengezet, dat het Vicariaat de in het ontwerp gestelde voorwaaarden niet dan met beduidend hogere subsidie, dan daarin voorgesteld, zal kunnen vervullen.”

Het was ook den Raad dus zeer goed bekend, dat de subsidie, in 1906 voorgesteld onvoldoende was.

Verandering ten goede in den financieelen toestand der Kolonie kan in die 6 jaar tijds nog wel niet als vaststaande worden geconstateerd, maar toch zijn er vele teekenen die een rooskleuriger toekomst voorspellen. Doch, gesteld zelfs, dat de toestand onzer geldmiddelen even slecht is, ja nog veel slechter dan 6 jaar geleden, mag dan nog langer onthouden worden aan de Bijzondere Scholen, wat haar volgens recht en billijkheid toekomt. Reeds jarenlang werd het R. K. Bijz. Onderwijs te weinig gesteund door het Gouvernement, Bestuur en Regeering erkennen het volmondig. Moet die wantoestand dan maar voortduren? Nederland zal ten slotte toch het meerdere bedrag moeten bijpassen en de Regeering heeft zich

LIEFDE EN LIJDEN.

(Historische Roman.)
VIII.

Ter herinnering: Een jong krijgsman, Edgar Gloswood, was met de eenige dochter, Anna, van den Graaf van Ellislaw in het huwelijk getreden; zij verheugden zich reeds in het bezit van een dochtertje, eveneens Anna geheeten; op hun kasteel leidden ze een echt gelukkig en gezellig leven, tot dat Karel II van Engeland zijn Uniformiteits-edict uitvaardigde; een gedeelte van het volk wilde zich hieraan niet onderwerpen; er ontstond gevaar voor een opstand, waarbij Edgar zich aan het hoofd wilde plaatsen; vader en dochter overreedden hem echter dit niet te doen; Edgar besloot nu met vrouw en kind een tocht reeds voorgenomen reis naar Frankrijk te maken; de voorbereidselen hiervoor waren gemaakt; Edgar was echter eerst nog een dag naar Edimbourg gegaan, om zijne zaken te regelen; zijn doodsvriend, een zekere Monk, een eerste huichelaar, had ondertusschen tegen Edgar een valsche beschuldiging ingebracht, als zou Edgar den koning naar het leven staan; Monk heeft deze beschuldiging in een vergadering van den koning met zijne ministers voorgedragen en Edgar werd, terwijl Monk zich nog in de vergaderzaal bevond, ter dood veroordeeld.

Monk had zijn doel bereikt! In zijn hart was hij nu voldaan; hij verheugde er zich reeds over, dat hij bij de terechtstelling van zijn doodsvriend tegenwoordig zou wezen;

hij had hem reeds zoo lang met zijne wraak vervolgd; hij had slechts gewacht op een gunstige gelegenheid om zijn plan ten uitvoer te kunnen brengen; die gelegenheid was gekomen; hij had ze als 't ware met beide handen aangegrepen en was in zijne onderneming volkomen geslaagd!

„Sire, zoo durfde de huichelaar nog vragen, om alle verdenking van zich af te werpen, Sire, mag ik u eene gunst verzoeken?”

„Laat eens hooren, hertog”, was het antwoord.

„Zooals ik u mededeelde, is Gloswood, de ter dood veroordeelde, een mijner vrienden; ik smeeke u daarom om genade voor hem; spaar hem het leven!”

Monk viel op zijne knieën.

„Geen genade voor iemand, die den koning naar het leven staat”, riep Karel hem toe. Antwoord mij slechts op de vragen die ik u stellen ga. Verzwijg niets, opdat u niet eenzelfde lot wedervare! Waar bevindt zich thans die Gloswood?”

„Ik weet het, Sire; maar noodzaak mij toch niet om mijn vriend te verraden!”

„Hertog, wees voorzichtig, terg me niet; ik vraag het u nogmaals en nu voor het laatst: Waar is op 't oogenblik Gloswood, die mijn leven bedreigt?”

„Sire, ik zal het u zeggen, was het antwoord van den huichelaar, maar God vergeve het mij, zoo ik me aan ontrouw schuldig make! Ik heb hem heden-morgen Edimbourg zien binnenrijden; meer kan ik u niet met zekerheid zeggen; ik denk echter, dat hij den dag daar doorbrengt en heden-avond lange den grooten weg, naar zijn kasteel van Ellislaw terugkeert!”

„Hertog, gij kunt heengaan, antwoordde Karel; maar zwijg over alles, wat hier is gesproken; ik beveel 't u!”

Monk maakte een buiging en verwijderde zich, naar het uiterlijke te oordeelen geheel en al ter neer geslagen, maar zich inwendig verheugend, dat zijn plan zoo goed was gelukt!

De koning schreef nu, in overleg met zijne ministers, een bevelschrift, om Gloswood gevangen te nemen, en hem, ook al zou hij er zich tegen verzetten, in de gevangenis op te sluiten. Onder bevelhebberschap van een zekeren Graham werd er onmiddellijk een aantal soldaten uitgezonden en toen, tegen het vallen van den avond, de niets kwaads vermoedende Gloswood naar huis terugkeerde, overviel men hem en voerde men hem als staatsmisdadiger naar de gevangenis.

Zoodra de eerlooze Monk zekerheid had, dat zijn vijand niet meer kon ontsnappen, zond hij, uit haat te-

gen Gloswood, het volgende briefje naar het kasteel van Ellislaw.

MEVROUW,

Gij zult uwen echtgenoot te vergeefs nog langer verwachten!

Heden-avond heeft men hem gevangen genomen; hij is als staatsmisdadiger ter dood veroordeeld en wordt in Edimbourg gevangen gehouden, om binnen enkele dagen zijn verdiende straf te ondergaan!

V.

Men kan zich voorstellen, hoe die ontzettende tijding op het kasteel werd ontvangen! De jonge vrouw las het briefje en stond als aan den grond genageld; ze kon geen woord uithangen; ze wist niet meer, of ze nog leefde; ze had niets vermoed; ieder oogenblik verwachtte ze haar man thuis en nu kwam opeens het vreeselijke bericht: ter dood veroordeeld!

Toen de eerste zenuwshokken voorbij waren en zij een beetje tot zichzelf kwam, toen eerst begreep ze de volledige betekenis van hetgeen ze gelezen had! Ze viel luid snikkend voor de tafel op hare knieën onder de woorden:

„O God sta me bij!”

Ze had zich zoo verheugd, dat zij

en haar vader hem van zijn plan hadden teruggehouden, om zich aan het hoofd der opstandelingen te plaatsen; morgen zouden ze samen op reis gaan, om aan alle gevaar te ontkomen en thans, den avond te voren, moest ze vernemen, dat haar man was ter dood veroordeeld! Waarom dan toch? Er stond geschreven, dat het zijn verdiende straf was, maar waarom dan toch? Zou hij zich toch aan hun hoofd hebben geplaatst en reeds overwonnen, gevangen genomen en daarna veroordeeld zijn? Neen, daar was de tijd te kort voor geweest.

Al deze gedachten, geheel het verleden, de zonnige toekomst, waarvan ze zoo dikwijls had gedroomd, alles stond haar duidelijker dan ooit voor den geest en het maakte haar bijna waanzinnig, te moeten denken, dat ze niet slechts dat alles, maar ook haar man moest missen en dan... ter dood veroordeeld!

Ze had zoo eenigen tijd uiting gegeven aan haar overvol gemoed, toen haar vader, niets vermoedend, binnenkwam, om te zien, of Edgar nog niet thuis was; hij vond daar zijne dochter, ten prooi aan een overwelpt droomd; hij schrok er van!

„Anna, zoo sprak hij haar aan, hevig ontsteld op haar toetredend, Anna, wat is er gebeurd?”

daartoe ten volle bereid verklaard. In zooverre is de financiële toestand der Kolonie werkelijk veranderd ten goede. Er is thans geld beschikbaar voor de Bijzondere School.

Daarbij, ook de toestand van de R. K. Scholen is heelwat veranderd sinds 1906

Maar hierover in een volgend nummer.

Onze Begrooting

IN DE

TWEDE KAMER.

(Handelingen.)

De heer de Meester. Mijnheer de Voorzitter! Door den Minister zijn voor de leden ter inzage gelegd een tiental exemplaren van een hoogst belangrijk rapport van den heer Kakebeke, dat handelt over den toestand in Curaçao ontstaan door de groote droogte en middelen aan de hand tracht te doen om ten deze tot verbetering te komen.

Alvorens ik een enkel woord over dat rapport zal zeggen, wil ik hier openlijk een woord van hulde brengen aan de Nederlandsche particuliere liefdadigheid, die op zoo milde wijze heeft gezorgd dat de groote nood, die in Curaçao en op de Bovenwindsche eilanden heeft geheerscht, zooveel mogelijk werd gelengd. Maar naar ik meen is volkomen te recht in het Voorloopig Verslag de vraag gesteld, of de Regeering middelen zou beramen om op afdoende wijze—de liefdadigheid kan natuurlijk slechts voor het oogenblik leniging in den nood brengen—het kwaad te verhelpen.

Van dat rapport van den heer Kakebeke heb ik met de grootste belangstelling kennis genomen. Dat rapport doet verschillende middelen aan de hand, en in de Memorie van Antwoord heeft de Minister dan ook medegedeeld, dat hij zal trachten door aanwending van enkele van die middelen tot verbetering te geraken. Hij noemt daar in de eerste plaats de toepassing van de dry-farming-methode, waardoor men zal beproeven een meer nuttig gebruik te maken van het regenwater, en hij noemt ook het systematisch aanleggen van dammen, met het doel het grondwaterpeil te verhoogen.

Intusschen is naar het mij voorkomt ook de volle aandacht te schenken aan hetgeen op bladz. 6 van het rapport van den heer Kakebeke wordt medegedeeld nopens den aankoop van grond. De heer Kakebeke zegt daarvan:

„Wanneer overgegaan wordt tot aankoop van het complex gronden, groot 1340 H.A., dan zal daar, wanneer de verplaatsing van de bevolking geleidelijk plaats heeft, binnen niet te langen tijd een vrij talrijke bevolking gevestigd worden”

Op bladz. 7 van het rapport geeft de heer Kakebeke verschillende proeven aan, die ook aan den landbouw zullen ten goede komen, doordat zij den landbouwers tot leering kunnen strekken.

Nu hoop ik dat de Regeering zich niet zal beperken tot hetgeen reeds in de Memorie van Antwoord is genoemd, maar dat zij ook aan de andere middelen, die door den heer Kakebeke zijn genoemd, de noodige aandacht zal schenken.

Intusschen moet niet worden voorbijgezien, dat—zoals de heer Kakebeke ook gezegd heeft—de landbouw in Curaçao wel een van de belangrijkste middelen van bestaan is, maar dat toch handel en industrie, voornamelijk de hoedenindustrie, ook wel altijd zullen blijven een belangrijke factor voor een welvarend Curaçao; ik zou daarom den Minister willen vragen, of ook reeds in overweging is genomen wat tot steun van die industrie en dien handel kan worden gedaan, want toestanden zoals er nu zijn doorleefd, toestanden, waarbij de bevolking gewoonweg honger heeft geleden en een groot deel van het vee door gebrek aan voedsel is gestorven, zoals ook in het rapport van den heer Kakebeke met schrille kleuren wordt geschilderd, moeten toch zooveel doenlijk worden verholpen.

Met groot genoegen heb ik kennis genomen van de mededeeling van den Minister omtrent de gevolgen, welke naar men mag aannemen de aankoop van de Sint-Barbara-mijn zal hebben. Die mijn is, zoals in de dagbladen is vermeld, gekocht door de firma Hope en Co., en de Minister opent het verblijdende uitzicht, „dat wanneer die firma de mijn zal hebben ingebracht in een naamloze vennootschap, spoedig met de exploitatie een aanvang

Op het hooren van die bekende stem, richtte de jonge vrouw zich open viel haren ouden vader om den hals, terwijl ze hem het briefje overreikte; de Graaf las het en riep verschromt uit:

„O God, wat zal ons nu overkomen!”

„Och, vader, hernam Anna, wat moet ik toch doen? Zou 't waar wezen? O God.....! Ze barstte opnieuw in tranen los en drong zich vaster tegen haren vader aan.

Lang bleven vader en dochter zoo staan, geen van beiden wetend, wat ze aan zouden vangen; want ook de Graaf was verpletterd door de vreeselijke tijding!

Na eenigen tijd maakte hij zich met zacht geweld los uit de armen zijner dochter, die nu, luid schreiend, haar gelaat in hare handen verborg en zoo haar hoofd liet rusten op den schouder van haren ouden vader.

„Och, vader, zoo snikte ze, waarom dan toch, wat moeten we toch beginnen!”

„Ja, Anna, zoo sprak toen de Graaf, als 't waar is, dan is ons een groot ongeluk overkomen.”

„Maar, vader, hernam toen de jonge vrouw, terwijl ze haar hoofd van zijnen schouder ophichtte en hem recht in de oogen zag; gij twijfelt dus nog aan de waarheid van het bericht? Zou Edgar misschien niet veroor-

zal worden gemaakt. Wanneer wij ons nu den goeden toestand van de koloniale middelen herinneren zoolang die mijn vroeger geëxploiteerd werd en er een belangrijk bedrag aan uitvoerrechten werd geïnd dan is het zeker te hopen, dat deze toestand spoedig moge terugkeeren, omdat langs dezen weg zelfs zonder steun uit de moederlandsche kas meer voor de kolonie zal kunnen worden gedaan.

Ten slotte een zeer enkel woord in verband met hetgeen de heer van Vuuren heeft gezegd over de benoemingen door den Gouverneur. Ik wensch hier volstrekt niet op te treden als verdediger, evenmin als bestrijder van eenige Curaçaosche courants. Dat ligt niet op mijn weg. Ik voel mij daartoe volstrekt niet geroepen.

Naar het mij voorkomt zijn de vragen omtrent de benoemingen in het Voorloopig Verslag zoo gesteld, dat zij geen ergernis kunnen wekken en dat daarin ook volstrekt niet zonder kennis van zaken een oordeel wordt geveld. Er is alleen twijfel geopperd of wel in allen deelen onpartijdig is gehandeld en daarvoor was, naar het mij ook nu nog voorkomt, inderdaad reden. Wat toch heeft men gezien? Dat, terwijl indertijd een ambtenaar van hier is uitgezonden om belastingveroordeelingen te bewerkten, die sedert ook zijn tot stand gekomen en waarvan de uitvoering naar ik meen eigenaardige moeilijkheden met zich brengt, nu tot het ambt van administrateur van financiën geroepen is een man die nog nimmer met dat bijtje had gehakt. Toen hij verleden jaar tijdelijk met de waarneming van dat ambt was belast, deelde de Minister dan ook mede, dat hij ernstig zou moeten overwegen of voor de definitieve voorziening in dat ambt niet een man van het vak zou moeten worden uitgezocht. Dit is niet gebeurd. Integendeel, diezelfde ambtenaar, op wiens bekwaamheid en karakter ik overigens niets wil afdingen, maar die nooit in eenige financiële betrekking was werkzaam geweest, is, op voordracht van den Minister, door de Kroon definitief tot administrateur benoemd, zulks in strijd niet met de toezegging, maar toch met het uitzicht, dat de Minister ons had geopen. Deze administrateur van financiën is zlek geworden. Voor de tijdelijke waarneming van het ambt is toen benoemd de kantoorrechter, die een blauwen Maandag, een zeer korten tijd, koloniaal ontvanger was geweest terwijl de hoofdcommies der administratie van financiën, die vroeger—d.w.z. niet precies deze persoon, maar de titularis—in dergelijke gevallen meer dan eens met het administrateurschap belast werd, de inspecteur van financiën en de koloniale ontvanger, niet een vroeger koloniaal ontvanger, die sedert in een ander ambt was overgegaan, maar de titularis die er op dat oogenblik nog was, alle drie door den Gouverneur zijn gepasseerd. Wanneer ik daarbij in aanmerking neem, dat zoo wel de eerstbedoelde, die later ook definitief door den Minister benoemd werd, als de laatstbedoelde waren niet alleen geestverwanten, maar ook groote vrienden van den Gouverneur, die zoolang in de kolonie heeft voortged. dan kan men het toch niet euveld duiden, dat bij sommigen de vraag opkomt: is hier nu wel met de noodige onpartijdigheid, is hier nu wel zonder aanzien des persoons gehandeld; is hier wel in de eerste plaats gesteld de vraag: is de man die belast is met dat ambt of met de tijdelijke waarneming ten volle daarvoor geschikt?

De heer de Waal Malefijt, Minister van Koloniën: Mijnheer de Voorzitter! De geachte afgevaardigde uit Sneek, die deze algemeene beschouwingen heeft geopen, heeft de aandacht gevestigd op een uitlating die voorkwam in het Oranjeboek over de toestanden die op hygiënisch gebied heerschen in de haven van Curaçao. Hij heeft er de aandacht op gevestigd, dat het antwoord dat de Regeering op de vraag van de Kamer gegeven had, eigenlijk moeilijk als een antwoord beschouwd kon worden. De Regeering had er zich toe bepaald, zoo meende hij, met te zeggen dat de toestand te Willemstad niet erger was dan in andere havenplaatsen van dezelfde betekenis in West-Indië. Die mededeeling in de Memorie van Antwoord was volstrekt niet bedoeld als antwoord op de gedane vraag. Dat antwoord is te lezen eenige regels vroeger. Daar is gezegd, dat over deze aangelegenheid onderhandelingen worden gevoerd met mijn ambtgenoot van Marine, maar ik heb daarnaant toegevoegd de verklaring, dat volgens de kort geleden uit Curaçao ontvanger stukken de toestanden daar niet erger zijn dan elders, om daardoor eenigermate een tegengewicht te geven tegen de verklaring in het Oranjeboek, waarvan ook in het buitenland notitie wordt genomen. Alleen om die reden is de verklaring opgenomen, maar ik wil den geachten afgevaardigde gaarne toezeggen, dat ik mijn volle aandacht op deze zaak zal vestigen, en dat ik, zoodra ik advies van mijn ambtgenoot van Marine heb ontvangen daaromtrent een decisie zal ne-

deeld zijn? Zeker, het briefje is niet onderteekend, als ik me niet vergis; zie maar eens.”

De Graaf opende het briefje en zeide: „Het draagt als handteekening slechts de letter V. weet gij soms, wie dat kan wezen?”

„Neen, vader, was haar antwoord; Edgar heeft veel vrienden, zeker; maar, omdat hij altijd zoo openlijk voor zijne meening uitkomt, zijn er ook verschillenden hem vijandig gezind; de schrijver van het briefje is zeker een der laatsten, anders toch zou hij niet spreken van „verdiende straf!”

„Ik weet niet, wat ik er van denken moet, kind, zeide de Graaf; hij schudde bedenkelijk het hoofd en liep eenige malen de helder verlichte kamer op en neer, terwijl Anna droevig voor zich uit bleef staren.

„Vader, zoo verbrak de ongelukkige jonge vrouw opeens de pijnigende stilte, ik moet er heen!”

„Waarheen, kind?”

„Ik moet naar Edimbourg, vader; ik wil weten, wat er waar is van het noodlottige bericht. Mocht het waarheid bevatten, dan ga ik zelf tot den koning, om zijne zaak te bepleiten of voor hem genade te vragen!”

„Dochter, zoo hernam toen de Graaf, weet gij wel, wat voor een plan gij daar maakt?”

„Zeker, vader, was haar antwoord, ik kan, ik mag er niet in berusten; ik moet zoo handelen, dunkt me; God in den Hemel zal me helpen!”

„Maar wanneer wilt ge dan gaan, Anna?”

„Zoo spoedig mogelijk, vader; hebt ge er iets tegen als ik nog hedenavond naar Edimbourg rijd?”

„Kind, dit is zeker: er moet worden gehandeld, en wel spoedig; we kunnen hier niet stil blijven zitten en den loop der omstandigheden afwachten, alsof er niets was gebeurd. Gij hebt nu weliswaar voldoende uwe kalmte terug gekregen, om samen te overleggen, wat ons te doen staat; maar gij zijt niet in staat, om nu nog naar Edimbourg te gaan; zou 't niet beter wezen, als ik ging en gij hier blijft, bij de kleine Anna?”

„Vader, ik ben nog jong; ik kan beter tegen de vermoeienissen, die mij wachten, dan gij die zoudt kunnen doorstaan; bovendien, niet slechts lichamenlijk maar ook naar de ziel gevoel ik me sterk; ik ben tot alles in staat; ik wil zelfs mijn leven offeren, om dat van Edgar te redden!”

„Anna, de zenuwen hebben je overmeesterd en dat doet je zoo spreken.”

„Toch niet, vader; ik weet niet, hoe het komt, maar ik ben thans ijselijk-kalm; té kalm misschien bij deze droevige omstandigheden!”

„Dat zou dan weer een der karak-

men. Alleen kan ik natuurlijk niet zeggen, dat ik er toe zal medewerken de prostitutie te gaan reglementeeren. De reglementeering hebben wij in Oost-Indië afgeschaft en ze wordt hier te lande meer en meer algemeen veroordeeld. Het gaat niet aan die in West-Indië nu in te voeren; ik geloof ook niet, dat de geachte afgevaardigde dat heeft gewenscht.

De heer van Vuuren heeft nogeens een lans gebroken voor de onpartijdigheid van den Gouverneur van Curaçao. Ik ben het volkomen met den geachten afgevaardigde eens, dat er volstrekt geen reden is om den Gouverneur van partijdigheid te beschuldigen. De voorbeelden die zijn aangehaald door den geachten afgevaardigde uit den Helder, die ik nu niet nader zal bespreken, kunnen zeer zeker geen partijdigheid bewijzen. De redenen door den Gouverneur aangevoerd, waardoor de benoeming van den persoon op wien eindelijk de keuze is gevallen, is bepaald, zijn van dien aard dat alle idee van partijdigheid totaal is buitengesloten.

Het bericht dat de Koloniale Raad een voorstel van den Gouverneur heeft aangenomen om meer subsidie te geven aan bijzondere scholen, waardoor 11410 meer op de begrooting had moeten worden uitgetrokken, heeft mij nog niet langs officiële weg bereikt. Ik heb het nu van den geachten afgevaardigde vernomen en uit de dagbladen blijkt dat het juist is, maar officieel heb ik er nog geen kennis van gekregen.

Ik wil den geachten afgevaardigde gaarne de verzekering geven, dat deze zaak mijn volle aandacht heeft, en dat, waar ik aanvankelijk heb toegezegd, dat, wanneer er hieromtrent een voorstel uit Curaçao komt, ik nog bij supplettoire begrooting zou voorstellen om de subsidie te regelen, ik die belofte niet terugneem. Ik zal eerst zien op welke gronden het voorstel van den Gouverneur in Curaçao is bestreden. Het zou natuurlijk praematurum zijn daarover een oordeel te vellen, zoolang ik die gronden niet ken. Maar ik wil den geachten afgevaardigde wel zeggen, dat die gronden al zeer klemmend zullen moeten zijn om mij te overtuigen, dat dit besluit inderdaad in het belang van de kolonie is geweest.

Wat aangaat de vraag om ook voor Curaçao pensioneerij van de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs in te voeren, er worden nu reeds voorbereidende stappen gedaan om na te gaan wat de kosten zullen zijn van pensioneerij van bijzondere onderwijzers in Suriname en Curaçao. Ik vrees evenwel, dat dit nogal wat geld zal kosten. Misschien is het niet mogelijk dadelijk tot deze maatregel over te gaan maar wellicht is het mogelijk bij wijze van overgang een tusschenbepaling in het leven te roepen, waardoor de uitzending van onderwijzers naar Suriname en Curaçao zal kunnen plaats hebben zonder dat de in Nederland verkregen aanspraken op pensioen door overgang bij het bijzonder onderwijs in de Koloniën te niet gaan.

Ik wil den geachten afgevaardigde gaarne toezeggen, dat een volledige pensioenregeling in deze mijn volle aandacht heeft.

Wat de havenquaestie aangaat die ook door den geachten afgevaardigde is besproken, kan ik hem mededeelen, dat ik het voornemen heb voor de voortzetting van de werkzaamheden een supplettoire begrooting in te dienen. Op het oogenblik zijn de reeds geautoriseerde werkzaamheden in volten gang. Het rif in het Schot-tegaat is opgeruimd; het krutthuis is verplaatst en men is bezig met het doen springen van de rots in den havenmond. De Zandzifter die afgezonden was heeft onderweg tegenspoed gehad en ligt naar ik meen op het oogenblik nog in een Engelsche haven. Ook daarmede wordt echter zooveel spoed gemaakt als mogelijk is.

Wat aangaat de zaak die in het rapport-Kakebeke genoemd is, den aankoop van grond op het eiland Curaçao, ten einde daardoor den kleinen landbouw meer te helpen en ook de gelegenheid tot het houden van proeven gemakkelijker te maken ik stel mij voor ook daaromtrent bij supplettoire begrooting aan de Kamer een voorstel te doen. Ik had eerst gehoopt het nog bij Nota van Wijziging te kunnen doen, maar de zaak is van zoo groot gewicht, dat ik toch meende de Kamer in de gelegenheid te moeten stellen deze zaak in de afdelingen te onderzoeken.

Wat betreft den aankoop van de St. Barbara-mijn, kan ik slechts mededeelen, dat volgens de laatst ontvangen berichten men met vrij groote zekerheid er op kan rekenen, dat met de exploitatie van de mijn inderdaad spoedig een aanvang zal worden gemaakt, wat natuurlijk voor de kolonie van groot belang en voordeel zijn zal.

De heer ter Laan: Mijnheer de Voorzitter! Ik heb het woord gevraagd naar aanleiding van de mededeelingen van den heer Minister omtrent het onderwijs in de kolonie Curaçao.

Hij heeft verklaard, dat hij na ontvangst van de officiële berichten uit de kolonie

„Zeker, vader, was haar antwoord, ik kan, ik mag er niet in berusten; ik moet zoo handelen, dunkt me; God in den Hemel zal me helpen!”

„Maar wanneer wilt ge dan gaan, Anna?”

„Zoo spoedig mogelijk, vader; hebt ge er iets tegen als ik nog hedenavond naar Edimbourg rijd?”

„Kind, dit is zeker: er moet worden gehandeld, en wel spoedig; we kunnen hier niet stil blijven zitten en den loop der omstandigheden afwachten, alsof er niets was gebeurd. Gij hebt nu weliswaar voldoende uwe kalmte terug gekregen, om samen te overleggen, wat ons te doen staat; maar gij zijt niet in staat, om nu nog naar Edimbourg te gaan; zou 't niet beter wezen, als ik ging en gij hier blijft, bij de kleine Anna?”

„Vader, ik ben nog jong; ik kan beter tegen de vermoeienissen, die mij wachten, dan gij die zoudt kunnen doorstaan; bovendien, niet slechts lichamenlijk maar ook naar de ziel gevoel ik me sterk; ik ben tot alles in staat; ik wil zelfs mijn leven offeren, om dat van Edgar te redden!”

„Anna, de zenuwen hebben je overmeesterd en dat doet je zoo spreken.”

„Toch niet, vader; ik weet niet, hoe het komt, maar ik ben thans ijselijk-kalm; té kalm misschien bij deze droevige omstandigheden!”

„Dat zou dan weer een der karak-

eens zou nagaan, of hij voldoende kon aan den wensch, om het subsidie voor de Roomsche Katholieke bijzondere scholen op het eiland Curaçao te verhoogen.

De Minister zei: Ik weet niet, om welke argumenten het voorstel van den Gouverneur in de kolonie zelf is verworpen, maar wanneer ik die argumenten zie, zal ik nader over de zaak oordeelen en misschien met voorstellen komen.

Ik geloof, dat deze houding juist is. Ik wil dan ook daaraan slechts toevoegen, dat het ook mijns inziens voor de Kamer nog niet de tijd is, om over een nadere verhooging van subsidie te beraadslagen. Wanneer de Minister de verschillende argumenten heeft ontvangen, zullen wij deze waarschijnlijk ook voor ons krijgen en zal de Kamer kunnen beoordeelen, of er voor de verhooging voldoende aanleiding bestaat.

Dit geldt dan ook voor de nadere regeling van de subsidievoorwaarden. Ik geloof, dat ook daarnaar wel het een en ander moet worden gedaan.

Ik geloof niet, dat het in dit opzicht met de regeling der subsidies op Curaçao in orde is. Bij vorige gelegenheden heb ik daarover het een en ander medegedeeld; en er is sedert weinig of geen verandering gekomen.

Nu ik naar aanleiding van de rede van Zijn Excellentie, om de noodige vrijheid voor te behouden, het woord heb gevraagd, wil ik bij deze gelegenheid den Minister een verzoek doen. Het is hem bekend, dat de dienstjaren van de onderwijzers uit Curaçao en Suriname niet meetellen wanneer zij hier te lande examens wenschen te doen voor de hoofdkte, waarvoor men volgens de Nederlandsche wet twee dienstjaren moet hebben.

Ik zou willen, dat de Minister van Koloniën zijn ambtgenoot van Binnenlandsche Zaken in den arm nam, ten einde een wijziging aan te brengen, waardoor de dienstjaren, in Suriname of op Curaçao doorgebracht, konden medetellen.

De heer de Waal Malefijt, Minister van Koloniën: Mijnheer de Voorzitter! Ik heb reeds bij een vorige gelegenheid medegedeeld, dat ik met mijn ambtgenoot van Binnenlandsche Zaken voor deze zaak in overleg was getreden. Ik wil gaarne herhalen, dat ik opnieuw de aandacht van den Minister van Binnenlandsche Zaken op deze quaestie zal vestigen, opdat met den tijd in Suriname en Curaçao als onderwijzer doorgebracht zal worden rekening gehouden.

De algemeede beraadslaging wordt gesloten.

De art. 1 tot en met 4 en de bevestigingen worden achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Het wetsontwerp wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De gevolgen der opening

van het

PANAMA-KANAAL,

VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN.

De commissie voor de handelspolitiek heeft een rapport uitgewerkt betreffende de gevolgen der opening van het Panamakanaal voor Nederland en Koloniën, waaraan wij het volgende ontleenen:

Voor de uitvoering der door uwe excellentie aan de commissie gedane opdracht werd eene sub-commissie gevormd, bestaande uit enkele leden der commissie en eenige door de regering in overleg met den voorzitter der commissie voor de handelspolitiek daartoe uitgenoodigde personen.

Allereerst werd op de verschillende vragen, die bij het aan de orde gestelde zoo uitgebreide onderwerp ter sprake komen, voorloopig van gedachten gewisseld en werden de punten vastgesteld, waarover het onderzoek zou loopen, terwijl de noodige maatregelen werden genomen om de vereischte gegevens te verzamelen. Daarna richtte de commissie hare aandacht in het bijzonder op de belangen van de haven van Curaçao, ten einde te kunnen voldoen aan den haar te kennen gegeven wensch der regering daaromtrent zoo spoedig mogelijk een

tertrekken uwer overledene moeder wezen, kind; ook zij bezat zichzelf altijd geheel en al en handelde steeds, wat er ook mocht gebeuren, met een kalm gemoed en met vasten wil!”

„Welnu, vader, wat is er dan te doen, dat ik zelf en niet gij naar Edimbourg ga? Zal ik het rijtuig maar voor laten komen, vader?”

„Ik durf er niet op antwoorden, kind, maar handel, naar uw eigen inzicht! Wilt gij, dat ik ga, spreek dan slechts één woord en in weerwil van mijn hoogen ouderdom rijd ik nog hedenavond naar Edimbourg; gij hebt gelijk, wij hebben geen tijd te verliezen!”

„Vader, hernam Anna vastbesloten, ik zal zelf gaan en nog heden avond; want morgen is het misschien te laat.”

Zij begaf zich nu naar den hoek der kamer en trok opgewonden aan het zich daar bevindend schelkoord. De belging wild over en klonk verdragend door de groote gang naar het kamertje van een der knechten; deze verscheen, zich verwonderend, dat hij, op dit late uur nog, zoo haastig werd opgebeld, onmiddellijk aan de deur der huiskamer. Voordat hij den tijd had, om te vragen, wat men verlangde, zeide Anna hem reeds:

„John, ga den stalknecht zeggen, dat hij zoo spoedig mogelijk met een tweespan voorkome, om nog

advies te ontfangen. Over dit onderwerp bracht de commissie onder dagteekening van 27 Februari 1912 dan ook afzonderlijk rapport uit.

Van de punten, welke door de commissie onderzocht moesten worden, dient in de eerste plaats vermeld te worden de vraag, welke nieuwe handelswegen door de opening van het Panama-kanaal zullen ontstaan, welk gedeelte van het verkeer langs bestaande handelswegen zij tot zich zullen trekken, en ten opzichte van welke landen een nieuw verkeer zich zal ontwikkelen.

Op den voorgrond staat de te verwachten verkorting van de afstanden; teneinde daaromtrent officiële gegevens te bezitten wendde de commissie zich tot het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut, dat bereidwillig de noodige opgaven verstrekke.

Uit die gegevens blijkt vooreerst dat van uit Nederlandsche en andere Europeesche havens de Westkust van Noord-, Midden- en Zuid-Amerika veel sneller te bereiken zal zijn.

Voorts zullen de afstanden tusschen New-York en andere groote havenplaatsen aan de oostkust van Noord-Amerika enerzijds, en de havens aan de Westkust van Noord-, Midden- en Zuid-Amerika anderzijds, door de opening van het Panamakanaal belangrijk verkort worden.

De Oostkust van Noord-Amerika zal door den doorsteek dichter worden gebracht bij Oost-Azië en Australië, behalve het gebied Hongkong, Westkant der Philippijnen, Saigon, Batavia, Singapore en westelijker gelegen havens.

De havens ter Noordkust van Zuid-Amerika tot en met Pernambuco zullen van den doorsteek profiteeren voor zoover den handel op West-Amerika betreft, maar Oost-Azië wordt niet dichterbij gebracht. Voor zuiderlijker gelegen havens zal uit den doorsteek geene verkorting van afstanden voortvloeien.

De Nederlandsche West-Indische bezittingen zullen door het Panamakanaal nader worden gebracht tot alle havens der Westkust van Amerika en tot alle Oost-Aziatische en Australische havens; alleen zal de verbinding tusschen onze West- en Oost-Indische havens door het Suez-Kanaal, of om de Kaap de Goede Hoop, korter zijn dan die door het Panama-kanaal.

Hieruit blijkt dus in groote trekken, welke nieuwe verbindingen kunnen ontstaan ten gevolge van de opening van het Panama-Kanaal. Die opening zal vooral gewicht hebben, behalve voor de verbinding van Europa met de Westkust van Amerika, voor de verbinding van havens ter Oostkust van Canada en de Vereenigde Staten alsmede ter Noordkust van Zuid-Amerika, met havens aan de Westkust van Amerika, en in een reeks van gevallen met Oost-Aziatische en Australische havens. Met het oog hierop heeft de commissie het wenschelijk geacht gegevens omtrent het tegenwoordige verkeer in de voornaamste dier havens te verzamelen.

Ten opzichte van de vraag, voor welke landen een nieuw verkeer zich zal ontwikkelen, kunnen te dien aanzien voor Nederland van belang worden de landen aan de Westkust van Amerika, die door de opening van het Kanaal voor een goed deel althans nader bij ons land worden gebracht.

Omtrent die landen heeft de commissie eenige gegevens verzameld en in een overzicht opgenomen.

Achtereenvolgens worden daarin besproken Panama en de landen,

heden-avond naar Edimbourg te rijden.”

„Goed, mevrouw, was zijn antwoord en wel begrijpend, dat er iets bijzonders was gebeurd—de rood-bescheide oogen van zijne meesters waren hem niet ontgaan,—spoedig hij zich naar Tom den stalknecht en bracht de boodschap over.

Binnen het tijdsverloop van een kwartier stond het rijtuig met twee vurige vospaarden gereed aan de poort van het kasteel en kwam John mededeelen, dat het tweespan wachtte. Anna had zich inmiddels gekleed; ze ging naar het wiegje van haar lievelingetje, drukte het kind, dat, zich van niets bewust, den slaap der onschuldigen voortleefde, een zoen op de blozende wangjes, nam, met tranen in de oogen, afscheid van haren ouden vader, wien ze raadde, haar geen uitgeleide te doen, daar het zoo donker was en spoedde zich naar het rijtuig.

Voort ging het nu, de dikke duisternis in, zoo hard de paarden konden loopen, naar Edimbourg, naar haren echtgenoot, dien ze altijd nog hoopte, dat niet was veroordeeld, maar dien zij zeker wist, dat in alle geval, onschuldig was veroordeeld!

(Wordt vervolgd).

liggende ten Noorden van het Kanaal, als Costa Rica, Nicaragua, San Salvador, Honduras, Guatemala, Mexico, de Staten Californië, Oregon, Washington en het gebied Alaska, behoorende tot de Vereenigde Staten en de provincie Britisch Columbia van Canada. Daarna de landen ten Zuiden van het kanaal als Columbia, Ecuador, Peru, Bolivia en Chili.

Welke groote betekenis de landenden ter Westkust van Amerika in de toekomst voor den handel en het scheepvaartverkeer der Europeesche havens kunnen verkrijgen, blijkt uit deze gegevens. Immers de gedeelten der wereld, welke nader tot Europa worden gebracht, bieden zoo'n verscheidenheid van producten aan, dat de Europeesche handel zich hier ongetwijfeld als gegadigde zal voordoen, terwijl ook de Europeesche nijverheid alles in het werk zal stellen om westelijk Amerika als afzetgebied te veroveren.

Bovendien zal de invloed, welke de Westkust van Amerika op den Europeeschen handel en scheepvaart zal kunnen hebben, niet slechts bepaald worden door hetgeen de onmiddellijk aan de kust gelegen landen kunnen afleveren en opnemen; het is zeer goed denkbaar, dat het voor Noord-Amerikaansche landen in het Westen, niet onmiddellijk aan de kust gelegen, en tot heden importeerende of exporteerende via havens aan de Oostkust, voortaan voordeliger zal zijn dit via de Westkusthavens te doen. Hierbij wordt in het bijzonder gedacht aan enkele Canadeesche provincies als Alberta en Saskatchewan, en Noord-Amerikaansche Staten als Montana, Idaho, Wyoming, Nevada, Utah en Colorado.

De Europeesche handel en scheepvaart zullen op het gehele West-Amerikaansche gebied o. a. de concurrentie moeten verwachten van mededingers uit de Oostelijke havens der Vereenigde Staten. Ondanks deze concurrentie blijft de Westkust van Amerika voor Europa toch van groote betekenis.

Tal van factoren, die op het ooggeen althans niet voldoende bekend zijn, bemoeilijken een afdoend antwoord op de hierboven gestelde vraag.

(Wordt vervolgd.)

Ingezonden Stukken.

Geachte Heer Redacteur.
Verleiden mij s. v. p. een kleine ruimte in Uw zeer geacht blad, ter plaatsing van het volgende stuk.
In een nummer van het blad „De Vrijmoedige“ komt een stuk voor tegen mijn persoon, door S. ingezonden.

Hij tracht mij daarin belachelijk te maken, voor zoover ik, door anderen daarvan ingelicht ben.
Een groot gedeelte van het geacht publiek, die me niet kent, zou misschien aan dat gefantaseerde en alles behalve waarheid bevattende stuk geloof kunnen hechten, daar men van het heele geval onwetend is.

Ik vind het daarom noodig, hier onder te laten volgen, wat er op den 23n Januari 1913 op het kantoor gebeurd is, ten einde de zaak aan het volle oordeel van het publiek te onderwerpen.

Op genoemden dag was ik in mijn kantoor bezig een paar mensen te verhoren en de Ontvanger beneden in het entreep te peilingen te doen van gediende.

Verder is er op het kantoor geen ander personeel. Wanneer ik niet bezig ben als Ambt. v/h Openb. Min. help ik den Ontvanger met zijne werkzaamheden.

Ik hoorde plotseling een vreeselijk gebrul op de toonbank van het Postkantoor; ja-zoodaig, dat ik toen dacht dat daardoor het heele gebouw in elkaar zou storten.

„Ja“, riep ik van uit mijn kantoor, maar geen seconde later liet zich hetzelfde gedonder hooren, waarop ik mij naar het postkantoor spoedde om te zien, wie zoo'n onuitspreekbaar lawaai schopte.

Daar zag ik S. staan, die mij op gebiedende toon en met een bulderende stem een pen ter leen vroeg. Gediendst ben ik zels tegenover de onverschilligste schoorsteenveger, ik reikte hem wat hij verlangde zonder te vragen waarvoor die pen dienen moest en begaf mij vervolgens naar het andere vertrek, waar iemand op mij stond te wachten.

Terwijl ik nu met dezen bezig was, begon het vervende gebrul opnieuw in het postkantoor en hoorde ik een stem het volgende brullen: „Hart, bin doona mi carta“.

Ik spoedde mij daar heen en voegde S. die daar stond en een bewijs in de hand had om een aangeteekend stuk te ontvangen, wel niet op hartelijken toon het volgende toe: „Heb, maar wat geduld en wacht, ik ben op dit oogenblik bezig iemand te hooren als Ambt. v/h Openb. Min.“

ook ZEPPENFELDT is nu druk bezig. Als ik met dezen klaar ben, zal ik je helpen. Maar, wat ben je toch lastig en vervelend.“

Dit zat hem zeker dwars in de maag, dat hij zoo laag zijn toevlucht nam, om mij onder het oog van het Gouvernement en het publiek voor onervaren en kinderachtig te maken.

Later heb ik hem zijn brief afgegeven, toen hij mij het bewijs ondertekend ter hand stelde. Dit is nu naar waarheid gebeurd en niet gefantaseerd of uit den duim gezogen.

U, dankend, mijnheer de Redacteur voor de opname hiervan in Uw zeer geacht en lezenswaardig blad, noem ik mij met de meeste achting.

Uw Dienstw. Dienaar.

H. E. LAMPE.

Aruba 19 Februari 1913.

Berichten uit de Kolonie.

Kerkelijke Berichten.

De Hoogeerw. Pater M. B. VERHOEVEN, Superior-Generaal der Congregatie van de Eerw. Fraters van Tilburg is Dinsdagavond in gezelschap van de Eerw. Fraters CRYOLOGUS en RADULFUS met de Rosa Maria naar Aruba vertrokken; heden wordt Z.H.E.W. hier terugverwacht.

Het ligt in de bedoeling ook een kort bezoek aan Bonaire te brengen.

De Zeereerw. Paters J. JOCHIMS, P. J. NIELEN en L. v. HEGELSON zijn Donderdag met de *Ortiz de Toro* naar Colon vertrokken om zich via Panama naar Chili te begeven.

Plagerij?

De Kustwacht van Venezuela zoowel als van Colombia schijnen het in den laatste tijd erg gemunt te hebben op onze kleine scheepvaart, vooral op die van Aruba. Nauwelijks zijn twee bijlanders *Penelope* en *Aureola*, op 18 Februari weer vrij de haven van Aruba binnengelopen, of 19 Februari komt 't bericht, dat de *Cine*, *Emma* en *Aruba* gepakt zijn, ditmaal door de kustwacht van Colombia. Ook wist men te vertellen, dat de Venezolaansche kustwacht loert op de *Birgen del Carmen*.

Wat mag toch wel de reden zijn van deze plagerijen? De scheepvaart van Aruba lijdt er zeer onder. Meer dan drie maanden zijn de *Penelope* en *Aureola* vastgehouden; de bemanning heeft 10 dagen gevangen gezeten, terwijl daarenboven de eigenaar der *Aureola* nog 250 peso onkosten heeft gehad, alvorens het schip weder in zijn bezit kwam.

Als men officieel naar de reden van dit veelvuldig opbrengen eens informeerde? De zaak zou dan ook hier onderzocht kunnen worden. Het gaat toch niet aan, dat onze scheepvaart zoo herhaaldelijk bemoeilijkt wordt uit willekeur en plagerij, zooals de Arabianen bewaren. Vreeszen de kustwacht voor smokkelarij en is hun vrees gegrond, dan kunnen zij in eigen wateren de schepen onderzoeken. Maar, wanneer alles in orde is, moeten die schepen ook vrij hun reis mogen vervolgen en niet opgebracht en vastgehouden worden en de bemanning in de gevangenis geworpen. Dat is tegen alle wetten in.

De Arabianen vragen met klem de bescherming der Nederlandsche Regeering en vertrouwen, dat Hr. Ms. Zeeland eens een oogje in 't zeil zal houden. De ondervinding heeft geleerd, dat ons oorlogsschip respect inboezemt aan de kustwacht.

Nieuwe Stoomverbinding

Naar uit Hamburg wordt gemeld, zal de H. A. P. A. G. maatschappij een maandelijkse dienst op Santo Domingo via St. Thomas openen. Of dit bericht compleet is, weten we niet, maar een stoomverbinding tusschen Curaçao en Sto. Domingo zou ook zeer gewenscht zijn. Wij hopen, dat bovenstaand bericht in dien geest moet zal aangevuld worden.

De route zou dan loopen van Hamburg, via St. Thomas en Sto. Domingo naar Curaçao, en bovenstaand bericht alleen betrekken, dat ook Sto. Domingo in het vaarplan der Deutsche boot is opgenomen.

Hamburg Amerika.

In de laatste tijd te Hamburg gehouden vergadering van den raad van toezicht en het bestuur der Hamburg-Amerika-linie werd het voorloopige verslag over 1912 uitgebracht. Hieruit blijkt, dat er een bedrijfswinst is gemaakt van ongeveer M. 56½ milj. (v. j. rond M. 43.800.000). Behalve deze bedrijfswinst werd er een agio op de uitgifte van nieuwe aandelen behaald ten bedrage van rond M. 3½ milj., welk bedrag, na aftrek van belastingen, in de reserve wordt gestort. Ter beschikking staat, na

aftrek van rente op de leeningen enz., een netto-winst van ongeveer M. 53½ milj. (M. 40½ milj.). Het bestuur zal aan de algemeene vergadering voorstellen het dividend op 10 pct. (v. j. 9 pct.) te bepalen. Het bestuur heeft zich hierbij evenals de laatste jaren door de overweging laten leiden, dat de belangen der aandeelhouders beter gediend worden door een stabiel dividend dan door een plotselinge verhooging ervan. Het bestuur meent verder niet uit het oog te verliezen, dat de onrust in het zakenleven, gevolg van de politieke gebeurtenissen, nog steeds niet verdwenen is, en dat de kort geleiden te voorschijn gekomen concurrentie het wenschelijk maakt, dat de ter bestrijding van dergelijke concurrentie en voor andere doeleinden gevormde reserves belangrijk worden versterkt.

Na de betaling van het dividend van 10 pct. zal de maatschappij in staat zijn meer dan M. 38 milj. ter verdere innerlijke versterking der onderneming aan te wenden.

In het afgelopen jaar zijn ongeveer M. 48 milj. voor het bouwen van nieuwe schepen en het aankopen van de schepen, enz. uitgegeven. De maatschappij beschikte ultimo December over een bedrag van M. 76 milj. aan liquide middelen.

Toeristen.

Dinsdagavond is de *Victoria Luise* met 500 toeristen aan boord onze haven voorbijgegaan. Maar 't volgende jaar komen ze hier; daar zal de agent der H. A. P. A. G. voor zorgen.

Een klein plezierjacht, de *Virginia* met 11 rijke Amerikanen aan boord liep Maandagmorgen binnen. De Yankees vertoerden wat en maakten een autotocht.

Curaçao vooruit.

Er is guano gevonden op de Plantage Noordkant. De mijn-ingenieur DUFFES wordt dezer dagen hier verwacht, niet uitgezonden door het Gouvernement, noch op verzoek van de familie DE WINDT, maar in dienst van een particuliere Nederlandsche onderneming. De Heer DUFFES gaat wonen op *Waterloo* dicht bij het terrein zijner werkzaamheden.

Bravo! Veel succes!

De Staking.

Met het oog op eventuele moeilijkheden heeft ook de *Prins der Nederlanden* nog 20 werklieden uit Banga den 23sten Februari 11. alhier aangevoerd. Deze lieden zijn in de buurt van Hotel Suiza onder dak gebracht, doch niet met de *Orange* vervoerd, maar de staking bij de Hollandsche boot als geëindigd is te beschouwen, omdat de Curaçonaars weer geregeld meewerken.

Ook aan de scheepstimmerwerf gaat het werk weder zijn gewonen gang. Wel zijn er 23 Februari 10 timmerlieden uit Bonaire aangekomen, en door de Cur. Handel My. in dienst genomen, maar dat is geschied, omdat er meer timmerlieden noodig waren.

Aan de Red „D“ line is de staking nog in volle actie. De *Philadelphia* bracht 26 Febr. 60 werklieden uit La Guayra en Puerto Cabello aan.

Te samen met de 104 Venezolanen, de vorige week uit Maracaibo aangevoerd, hebben zij het schip gelooft en geladen, en zijn mede gehuisvest in het vroegere Hotel Leon.

Wat een onkosten toch voor de Red „D“! Een oplossing van het geschil schijnt vooralsnog niet te verwachten te zijn; de Heeren AGENTEN willen van geen toeschietelijkheid weten, naar men algemeen verzekert.

Is er nu niemand, die de Heeren RIVAS FENSOHN & Co. kan bewegen tot eenige onderhandeling?

Dat volhouden zal aan de Directie aardig zal geld kosten en de arme Curaçonaar wordt door dat invoeren van vreemd werkvolk steeds meer verbitterd en minder tot toegeven gestemd.

Als de Heeren RIVAS FENSOHN & Co. nu eens het voorstel deden: Jongens, al dat vreemd werkvolk zullen we onmiddellijk wegzenden, als jullie rustig aan 't werk gaat tegen dit en dat loon?

Op den duur zal het vreemde werkvolk zeker niet gemakkelijker te behandelen zijn, noch goedkoop uitkomen, dan het Curaçoesche.

We hopen de volgende week de algemeene opheffing der staking te kunnen melden.

Zandzuiger.

Donderdagmiddag is vlug en vlot de eerste *onderloos*, die naast den zandzuiger moet dienst doen, vóór het Riffort van stapel gelopen. Hij ligt nu vastgemeerd bij de brug aldaar. Het mechanisme voor de lossing der lading functioneert perfect. Terstond is een begin gemaakt met het leggen van de kiel van den tweeden *onderloos*.

Dit werk geschiedt onder toezicht van den Heer WEG, werkbaas-machinist van den zandzuiger en den Heer J. SCHEDELAAR.

MAS CUIDADO

Hay cosas que por los peligros que presentan merecen más cuidado del que generalmente se les dá. Una de ellas es el hacer tomar alcohol á las criaturas.

Extraño parece decir que haya quien dé alcohol á una criatura, pero sucede muchas veces que uno mismo es engañado por los anuncios de ciertas preparaciones que con nombres de „Tónicos“, „Extractos“, „Vinos“ y otros se les atribuyen efectos medicinales, y que en realidad sólo son perjudiciales, más aún para las criaturas por las fuertes dosis de alcohol que contienen.

Para los niños no hay nada mejor que la

EMULSION DE SCOTT

que sólo contiene el verdadero aceite de hígado de bacalao con los hipofosfitos, combinados científicamente sin usar para ello una sola gota de alcohol ó substancia nociva alguna.

Para el Requitismo, Linfatismo, Catarro, Tos, Anemia y como tónico y reconstituyente energético, no hay nada que supere á la

EMULSION DE SCOTT LEGITIMA

“En mi concepto la Emulsión de Scott es una preparación de efectos reconstituyentes bien manifestos y muy útil para combatir el linfatismo y la escrófula; así como también la considero desprovista de los inconvenientes muy peligrosos que tienen las preparaciones alcohólicas que con el mismo fin se anuncian.” DR. JUAN RODRIGUEZ, Director Sanitario del Estado de México, Toluca, México.

Hoedenindustrie.

Met behulp van het Gouvernement is er weer een nieuwe vlechtcurcus opgericht, de tweede in het 3de district, namelijk op JAN DORET.

Wilhelminapark.

Curaçao is een tweede monument *rik geworden*, een goed bronzen beeld draagend een schip om het water der fontein op te vangen. Het is een waar sieraad voor het park en getuigt van het volhardingsvermogen der Dames-vereeniging *Entre Nous* en haar volijverige Presidente Me. juffr. REBECCA C. HENRIQUEZ.

Manoeuvres.

De troepen van het garnizoen zullen met den Kapitein en de Officieren Maandag a.s. per Hr. Ms. *Zeeland* naar Bonaire gaan voor de manoeuvres.

Liefdadigheidsuitvoering.

Te Amsterdam werd op 29 Januari in het gebouw voor den Werkenden Stand door de Kunstclub „Studio“, muzikale leider de heer D. Roest, een uitvoering gegeven ten bate van het „Tehuis voor Curaçonaars“. Dit tehuis is gesticht door den Weleerw. Heer C. WINKER voor de Curaçonaars, die met de K. W. I. M. booten meegaan tot Amsterdam en aldaar een vriendelijk en gezellig tehuis vinden, dicht bij de boot en ver verwijderd van slechte gelegenheden. Ouders van jongelieden die op deze booten varen kunnen wij niet genoeg aansporen hun zonen een trouw bezoek van dit „Tehuis“ aan te bevelen.

Op dien avond hebben hunne willende medewerking verleend: Mr. J. C. Bergmann-Vollers, sopraan; de heer Frans Reynen, tenor; de heer K. van Borsten, declamator; de heer Chr. Blom, viool, en een dameskoor. De Weleerw. Pater Victor Zwijnen heeft de openingsrede uitgesproken.

Officiele berichten.

Aan den Chef van het kuststation voor D. T. op Bonaire, J. W. P. Peiliker, is om gewichtige redenen, veertien dagen verlof verleend; en de telegrafist bij het kuststation voor D. T. op Curaçao F. H. P. Schrijs is gedurende den verloftijd van Peiliker belast met diens functien.

De heeren A. Hermus en F. Stal zijn aangewezen als deskundigen, ten einde samen met den leider van den cursus in de zeevaartkunde alhier, G. Troost, van de kandidaten het toelatingsexamen tot dien cursus af te nemen.

Aan den Apostolisch Vicaris van Curaçao M. A. M. Vuylsteke is om gewichtige redenen drie maanden verlof verleend.

Marktbericht

van den

Curaçoeschen Handelsbond.

Van 28 Februari 1913.

AARDNOTEN (Pindas) per KG.....	0.22
ZOUT per vat van 180 K.G.....	0.80
DIVIDIVI per K.G.....	0.05
CHILLEN per KG. 1st kw.....	0.70
„ „ 2nd kw.....	0.60
„ „ 3rd kw.....	0.50
HUIDEN per K.G.....	0.80
GEITENVELLEN per K.G.....	1.15
WOL per K.G.....	0.12
SCHAPENVELLEN per stuk.....	0.80
BEENDEREN per K.G.....	0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.....	0.05
STROOHOEDEN (hijlsapa):	
Kwaliteit No. 1.....per dozjn	4.65
„ „ 1 (geklekt) „ „	4.75
„ „ 2 „ „	4.50
„ „ 3 „ „	—
„ „ 4 „ „	—
„ „ 5 „ „	7. —
„ „ 6 „ „	9. —
„ „ 7 „ „	9. —
„ „ 8 „ „	8. —
„ „ 9 „ „	12.50
„ „ 10 „ „	13.50
„ „ 11 „ „	14. —
„ „ 12 „ „	15. —
„ „ 13 „ „	15. —
„ „ 14 „ „	15. —
„ „ 15 „ „	15. —
„ „ 1 van 25 cm of minder	8.50
Stroochoeden (latel) Kwaliteit XX	
per dozjn	1

Regenval.

gedurende de maand Jan. 1913.

Fort Amsterdam	69.8 m.M.
Westpunt	85. „
Plantage Siberie	138. „
Klein Sta. Martha	114.8 „
Hoff Abao	86.4 „
Cas Chikito	108.5 „
Sta. Marla	104.1 „
Groot St. Joris	82. „
Klein St. Joris	82. „
Santa Rosa	80. „
Beekenburg	79.5 „
Noordkant	110. „

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in 't fiscaat aangebracht en door middel van petroleum verdeeld

99 ratten
216 muizen.

St. Thomas.

Thans kan worden medegedeeld, dat volgens „Fairplay“, op het einde van 1912 door de West-Indië-Maatschappij te Kopenhagen, een contract is gesloten met twee firma's voor de uitvoering van het eerste gedeelte der uitgebreide uitgravingen, werkzaamheden en van den kadebouw in de haven van St. Thomas. Een gedeelte der nieuwe kaden zal voor gebruik gereed zijn in October a.s. terwijl het geheel gereed moet zijn vóór het einde van 1914.

Handelsberichten.

Uit de naburige Republieken.

VENEZUELA.

Het tijdperk van vrede heeft rust gebracht over het land; handel, scheepvaart, nijverheid beginnen weder tot bloei te geraken. Het is zeer goed gezien van President Gomez de binnenlanden meer toegankelijk te maken en de steden en bevolkingscentra door goede wegen gemakkelijker te verbinden.

Op verschillende plaatsen is men bezig de oude wegen te verbeteren, of nieuwe aan te leggen, telegrafisch en telegrafisch steden en dorpen te verbinden.

De President is nu weder in de hoofdstad, Caracas. Op zijn terugkeer van Macuto kwam de Generaal ook te La Guaira, werd daar geëst-drijftig ontvangen, doopte het nieuwe oorlogsschip „*Mariscal Sucre*,” bracht een bezoek aan de toeristenboot *Cincinnati* en trok verder met de trein naar Caracas.

Venezuela heeft een Legatie eerste klas gesticht in Frankrijk, een buitengewoon en gevolmachtigd gezant en twee secretarissen benoemd.

Wanneer zal de verhouding tot Nederland geregeld worden.

Zuid Amerikaans Triple Alliantie.

A. B. C. dat is Argentinië, Brazilië en Chili hebben een drievoudig verbond gesloten, niet offensief, maar defensief, ter onderlinge bescherming op handel- en sociaal gebied (en tegen Noord Amerika?).

Buitenland.

Kort overzicht der telegrafische berichten.

Eindelijk heeft de kabel ons de oplossing gebracht van het onverklaarbare standhouden van Adri-nopol. De hevige koude en de geweldige sneeuwstormen beletten het geregelde manoeuvreren der troepen. Alles beperkt zich tot kleine schermutselingen. Intusschen blijkt, dat men van beide zijden het uiterste beproeft. Grote troepenmacht wordt samengetrokken door de Balkanstaten, maar de Turken versterken de bezetting evenzeer en zonden 12.000 man. Vele dooden zijn er gevallen, de strijd is overal zeer hevig geweest. De ellende door de troepen geleden wegens de vreeselijke koude is onbeschrijfelijk.

De Mogendheden houden zich tot nog toe onzijdig. De Turken verliezen hoe langer zoo meer de sympathie der beschaaft wereld, daar zij voortgaan met hun gruweldaden tegenover de weerloze christenbevolking.

Algemeen Overzicht.

In de voor Turkije zoo kritieke omstandigheden, heeft de hoofdredacteur van het Turksche dagblad „*Sabah*” een langdurig onderhoud gehad met den Sultan, Mahomed V; zijne Majesteit heeft zijn overvolgemoed eens lucht kunnen geven; ook in de politiek geldt t: „Gedeelde smart is halve smart!”

„De tijden zijn droevig en hard — aldus verklaarde zuchtend de Mahomedaansche heerscher — en ik ben zeer treurig gestemd. Maar op de eerste plaats heb ik te denken aan de vervulling der plichten, die de Voorzienigheid op mijne schouders heeft gelegd. Ik ben een constitutie-neel vorst en het welzijn van mijn volk is afhankelijk van de weldaden der grondwet. Ons eerste werk zal zijn, nadat de huidige moeilijkheden uit den weg geruimd zijn, de nationale vergadering bijeen te roepen.

In mijn dynastie en onder het Turksche volk is er niemand, die tegen de constitutie is. De absolute regeringsvorm, die noodzakelijk in despotisme verloopt, kan nooit en vooral niet in de eeuw, waarin wij leven, aan de behoeften van het volk voldoen en het welvaart verschaffen. Constitutioneel zal steeds de regeringsvorm van ons volk zijn, want de gebeurtenissen hebben dat opnieuw bewezen. Wij hebben rust noodig, opdat de constitutie vruchten zal dragen.

Het ontbreken van rust in de laatste vier jaren bracht ons het huidige leed. Deze toestand zal en kan niet langer duren. De vaderlands-liefde eischt gebiedend eengezindheid, in het algemeen belang van volk en land.

Wanneer er iets is, dat mij troost in de rampen, die ons getroffen hebben, dan is het de zekerheid die ik heb, t bewustzijn, zóó te werken, dat de geslagen wonden zullen geheeld worden. Dag en nacht denk ik er aan en zie in, dat dit het voornaamste middel is om de plichten van het sultanaat geheel te vervullen.

Het land heeft groote rampen doorgestaan, doordat in de laatste vier jaren, wegens de meerderheid in het parlement dikwijls wisseling van systeem plaats vond. Het volle gebruik der rechten, welke de grondwet den sultan verleent, kan in deze van groot belang zijn voor het volk.

Ik zal niet in gebreke blijven om van de rechten der kroon, ten gunste van de belangen en het geluk der natie, gebruik te maken. Ook het volk moet van zijn rechten gebruik maken.

Het is noodzakelijk dat bij de aanstaande verkiezingen een eensgezinde, bekwaame en verlichte meerderheid gekozen worde, welke de zeden van het land kent en de algemeene belangen des lands stelt boven persoonlijke inzichten en wenschen.”

Men ziet het dus duidelijk, de Sultan meent het uitstekend! Maar het blijft de groote vraag, of ná het sluiten van een vrede met de Balkan-Statens, wanneer het Turksche rijk tot een minimum-gebied gereduceerd zal wezen, Mahomed V zijn hoopvolle verwachtingen, ontrent een „bekwame, eensgezinde en verlichte meerderheid”, zal zien verwezenlijkt worden! De Turken zijn veroordeeld, om uit Europa te verdrijven. Maar als de Turk is *verjaagd*, hebben we dan op en rondom het Balkan-Schiereiland niets meer te vrezen?

Nu in alle geval de oorlog niet zoo lang meer zal duren, laten de verbonden Balkan-Statens en de verschillende mogendheden zich weliswaar *vrede-lievend*, maar nu juist niet *vrede-stichtend* uit! Zoo verklaart Engeland (natuurlijk met de beste bedoelingen!), groot gewicht te hechten aan de toekomst der eilanden in de Egeïsche zee. Sir Edward Grey beschouwt deze kwestie als een levenskwestie en Engeland zal wel nooit toestaan, dat zich een andere mogendheid in de Egeïsche zee vestige. De Britsche regering zou een dergelijke vestiging zeker beschouwen als een casus belli. In vereniging met Frankrijk en Rusland wenscht Engeland, dat alle eilanden worden gesteld onder Grieksche heerschappij en verlangt daarvoor zelfs zekere waarborgen; ook Italië zou verstandig handelen door den raad van Engeland op te volgen; anders konden Triple-Entente en Driebond ook nog wel eens over en weer besprekingen gaan houden en dan was er, volgens sommige bladen tenminste, geen kans meer om te ontkomen aan een algemeenen Europeeschen oorlog! Het groote struikelblok voor het sluiten van den vrede, Adrianopol, is weggenomen, maar de twiststapel tusschen Bulgarije en Rumenië is nog steeds aan het rollen. Deze twee Staten kunnen het nog maar niet eens worden over de vesting Silistria. Dit zou een aanleiding kunnen wezen voor een oorlog tusschen hen beiden, wat natuurlijk zeer belemmerend zou werken op het sluiten van den algemeenen vrede.

De vesting Silistria ligt aan de rechterzijde van den Donau, ten Zuid-Oosten van Bukarest, de hoofdstad van Rumenië; zij behoort op het oogenblik aan Bulgarije; de militaire-medewerker van *De Telegraaf* wijdt eenige beschouwingen aan die sterkte, welke den huidige stand van zaken duidelijk in 't licht stelt; als van groot gewicht in de tegenwoordige Balkan-verwikkelingen ontleenen we er het volgende aan:

In 't verdrag tusschen Duitschland, Oostenrijk, Frankrijk, Engeland, Rusland, Italië en Turkije in Juli 1878 te Berlijn gesloten — een verdrag dat voorgoed 'n einde maakte aan den Russisch-Turkschen oorlog — komen o. m. de volgende bepalingen voor over de grensregeling tusschen Bulgarije en Rumenië en over het slechten der Donau-vestingen.

„De grens (van Bulgarije) volgt „in het noorden den rechter Donau-oever, van de vroegere Serbische grens tot een door een „Europeesche commissie nog te bepalen punt, oostelijk van Silistria, „en keert zich van daar naar de „Zwarte Zee, zuidelijk van Mangalia, dat met het Rumeensche gebied wordt vereenigd.”

„Het Turksche leger mag niet „langer in Bulgarije blijven; alle „bestaande vestingen moeten, op „kosten van het vorstendom, binnen „een jaar, of zoo mogelijk vroeger, „gesloopt worden; de landregering „moet ten spoedigste de voor haar „ontmanteling noodige maatregelen nemen en mag geen nieuwe „vestingen bouwen.”

Nadat eenige landstreken zijn opgenoemd, die met Rumenië vereenigd werden, volgt daarop: „Het vorstendom verkrijgt bovendien het „in het zuiden der Dorbroetscha „gelegen gebied, tot een lijn die haar „uitgangspunt in het oosten van „Silistria neemt en aan de Zwarte „Zee, ten Zuiden van Mangalia, eindigt.

„De grenslijn zal ter plaatse door „de voor de begrenzing van Bul-garije ingestelde Europeesch commissie vastgesteld worden.

„Tot versterking der waarborgen, „welke zijn vastgesteld voor de als „een Europeesch belang erkende vrijheid van scheepvaart op den Donau, bepalen de „hooge verdrag-sluitende mogendheden, dat alle „vestingen en versterkingen, die zich „aan den stroomloop beneden de

„IJzeren Poort tot aan de monden „bevinden, gesloopt en nieuwe niet „gebouwd zullen worden.”

Rumenië heeft zich aan deze bepalingen gehouden, door tusschen Timok en Kalarash geen versterkingen aan den Donau te bouwen, doch Bulgarije heeft hare verplichtingen niet nagekomen. Daar, waar de Donau de grens vormt tusschen Rumenië en Bulgarije, is de rivier 500—2000 M. breed en gemiddeld 7 M. diep; de rechteroever beheerscht den linker; de rivier is nergens overbrugd. De bouw van gewone pontonbruggen levert groote moeilijkheden op; met zwaar materieel kunnen welschierbruggen gebouwd worden, doch dit vereischt een arbeid van meerdere dagen. De natuurlijke gesteldheid van het terrein begunstigt een rivierverdediging van Bulgaarsche zijde, zoodat, mocht een oorlog uitbreken, een overtocht van de Rumenen tusschen Timok en Kalarash zeer onwaarschijnlijk zal zijn.

De Bulgaren hebben zich nu op deze grens door de instandhouding der talrijke Donau-vestingen groote voordeelen verzekerd; zij kunnen, door in die vestingen op de meest gunstige overgangspunten bezettingen te leggen, troepen voor de rivierbewaking sparen en hun hoofdkrachten aanwenden in de Dorbroetscha. De bedoelde Donau-vestingen zijn van W. naar O. Weddin (beschermd door Florentin en Akcar) Lom Palanka, Rahova, Gigen, Nikopoli, Sistowa, Rutschuk, Turtukai en — last but not least Silistria.

Silistria is door de Bulgaren niet alleen in stand gehouden, doch versterkt. De stad zelf heeft nog een omwalling, doch daaromheen bevindt zich een gordel van oude en nieuwe forten.

Deze vesting Silistria, begunstigt een offensief optreden van de Bulgaren, door de Dorbroetscha, in de richting van de haven van Constanza, in hooge mate. Omgekeerd belemmert ze een offensief optreden van het Rumeensche leger door de Dorbroetscha in de richting van Varna of Schoemla. Waar nu het Bulgaarsche volk een sterke expansie-zucht aan den dag legt, behoeft het geen verwondering te wekken, dat de Rumenen in de vesting Silistria een voortdurende bedreiging zien van den strategischen spoorweg Bukarest—Constanza. Het liefst zouden de Rumenen de vesting Silistria zelf maar hebben, daar deze hun meer waard is, dan een aantal dorpen, die hun buiten de Dorbroetscha-grens schijnen te zijn aangeboden; het is echter niet aan te nemen, dat Bulgarije die vesting als wapen aan zijn buurman zoo maar zal overgeven.”

Deze beschouwingen, zou men zoo zeggen, leiden tot de conclusie, dat, in het belang van een duurzamen vrede, Silistria moet worden ont-manteld en dan is het voor Europa al van zeer gering belang, of de stad Bulgaarsch of wel Rumeensch grondgebied is.

Advertentien.

St. Thomas-kring.

Vrijdag, 7 Maart a. s. op het feest van St. Thomas, buitengewone algemeene vergadering in het verenigings-lokaal aan het Kerkplein.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tot deze vergadering worden niet slechts de Leden, maar ook de Oud-leden en Eere-leden dringend uitgenoodigd.

De Directeur

P. fr. R. J. C. WAHLEN.

Photographische Inrichting. Soublotte et Fils,

HOFPHOTOGRAFEN

VAN

H. M. de Koningin der Nederlanden BEKROOND

te Amsterdam 1883,
„ Antwerpen 1885,
„ Chicago 1893, en
„ Curaçao, Eerste Prijs Eere-medaille, 1904.
„ Brussel, 1910
Curaçao, Waterkant, Otrabanda.

SPAAR UW GELD.

Als gij Uw huis moet laten verven, koop dan de verf

DOMESTICA

VAN

LONGMAN & MARTINEZ NEW-YORK.

FABRIKANTEN VAN VERFWAREN, VERNIS EN OLIE.

De verf „DOMESTICA” is gereed voor 't gebruik in blikken van 1, 7 en 10 pond. Deze verf is machinaal bereid en beter en goedkooper dan die met de hand bereid.

Monsters worden gratis verzonden aan koopers, die er om vragen.

Te koop in alle verfwinkels en drogisten.

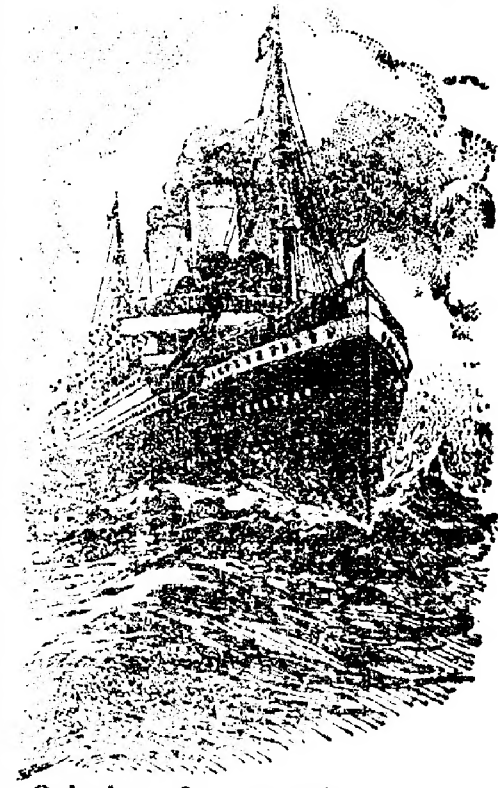
2

Hamburg-Amerika-Linie.

Gevestigd in 1847.

Geregelde Vracht- en Passagier-Dienst onderhouden door 58 verschillende Lijnen, met 350 Havens in alle Werelddeelen.

Dienst tusschen Europa-West-Indie-Venezuela-Colombia.

Lijn I. Aankomst te Curaçao: van Europa en tusschen havens, den 1sten van elke maand.
Vertrek van Curaçao; naar Venezuela, Trinidad, St. Thomas Havre en Hamburg den 23den

Lijn IV. Aankomst te Curaçao van Hamburg—Antwerpen en St. Thomas den 10 van elke maand.
Vertrek van Curaçao naar Pto. Colombia, Cartagena Colon en Centraal America, den 10/11.

Lijn II. Aankomst van Colon en Colombia den 21/22 van elke maand.
Vertrek naar Europa via St. Thomas, en event. Pto. Plata, den 22/23.

Passagiers-vervoer naar alle plaatsen, welke door bovengenoemde lijnen worden aange-daen.

Behalve de stoombooten van bovengenoemde lijnen, doen *eventueel* ook andere Passagierschepen der Maatschappij, deze haven aan, die over St. Thomas direct naar Europa varen, en de reis in ongeveer 15 dagen volbrengen.

De Passagiers-schepen der Hamburg-Amerika Lijn zijn alle voorzien van de noodige toepassingen voor de veiligheid en comfort der opvarenden.

Prijs der Passage naar Havre of Hamburg:

I Klas: \$ 110; III Klas: \$ 50—A. G.

Retour Biljetten: 10% afslag op de heen- en terugreis.

Voor verdere inlichtingen vervoeg men zich tot

EDWARDS, HENRIQUEZ & Co.,

Agenten.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 22 FEBR. — 8 MAART.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Venezuela	J Montero	22 Febr	Maracaibo	22 Febr	La Guayra
Pr der Nederl.	J C Metus	23 „	New-York	25 „	Amsterdam
Venezuela	J Montero	25 „	La Guayra	25 „	Maracaibo
Philadelphia	H Highborn	25 „	La Guayra	26 „	New-York
Merida	A Johanson	26 „	Maracaibo	27 „	Maracaibo
Zulia	S S Morris	1 Maart	New-York	1 Maart	Maracaibo
Venezuela	J Montero	1 „	Maracaibo	1 „	La Guayra
Oranje Nassau	G D Nieman	1 „	Amsterdam	2 „	New-York
Merida	A Johanson	3 „	Maracaibo	3 „	La Guayra
Venezuela	J Montero	4 „	La Guayra	4 „	Maracaibo
Merida	A Johanson	5 „	La Guayra	6 „	Maracaibo
Zulia	S S Morris	6 „	Maracaibo	6 „	New-York
Caracas	Furst	6 „	New York	6 „	La Guayra
Venezuela	J Montero	8 „	Maracaibo	8 „	La Guayra
Pr. Willem IV	P C de Graaf	9 „	New-York	10 „	Amsterdam
Evendale	Wilke	17 Febr	New Port News	27 Febr	Cuba
Virginia	Dixen	24 „	La Guayra	24 „	Colon
Barby	Wates	26 „	Norfolk	?	Cuba
Città di Torino	A Poggi	27 „	Génova	27 „	Colón
Odenwald	K Heyer	3 Maart	Pto Colombia	4 Maart	Hamburg
Patagonia	H Schuster	3 „	Hamburg	5 „	Hamburg

Schoenere.	Aankomst.	van	Schoenere.	Vertrek	naar
Rosa Maria H	23 Februari	Aruba	Aura H	22 Febr.	Bonaire
Juan Luis H	23 „	Aruba	Juan Luis H	24 „	Aruba
Gacela H	24 „	Pto Rico	Rosa Maria H	25 „	Aruba
Nereida H	24 „	St Domingo	Saeta H	25 „	Maracaibo
Olga Lucila C	26 „	Rio Hacha	Carmen Josefa	26 „	Guanta
Sirena H	25 „	Maracaibo	Coronia H	28 „	Maracaibo
9 de Abril H	26 „	Maracaibo	Olga Lucila	28 „	Maracaibo
Refugio H	27 „	Aruba	Nereida H	1 Maart	Sto Domingo
Coronia H	27 „	Bonaire			
Olinda H	28 „	St Domingo			

25 Febr. is hier vlak langs de kust gepasseerd het Duitsch yacht der H. A. L. VICTORIA LOUISE kapt. Meyer, metende 16.500 Reg. ton. Het kwam van Colón en zette zijne reis voort naar La Guayra. Er waren ± 500 toeristen aan boord. 3 Maart vertrekt de Holl. kruiser ZEELAND Commdt. W. Houwing naar Bonaire; 8 Maart wordt ze weer hier terugverwacht.